

NGĀ KURA WHAKAPAKARI REO A

Te Kura Reo i Tū ki Waimārama

Tēnā kia hoki noa ake te kōrero ki ‘te puna wai rere o te kupu’ nei. Koirā kē hoki te whāinga nui o roto i ngā kura nei ko te kaha ake o te rere o te puna kupu, ahakoa ngā āraitanga mai a te kūare, a te pōrearea, a te hunga whakatakē. Kia rere ngā wai i ōna rerenga e rere ai, ā, hei tōna wā maringi atu ai ki tōna wāhi i whakatauhia ai. Mena koinei te āhua o te kaha o te ngākau nuitia mai o te taonga nei me pēhea e kore ai e ora tonu?

Nō ngā rā o te marama o Kohi-tātea ka pahemo ake nei i tū ai te kura reo tuatahi o tēnei tau ki Waimārama, rohe o Ngāti Kahungunu ki Heretaunga haukū nui. Ko ngā rā i tū ai te kura ko te 10 – 15, ā, kātahi anō te kura ki Waimārama i pēnei rawa te kaha o te muia e te hunga mate nui, ngākau nui anō hoki ki te reo Māori. Hui katoa ki tēnei o ngā kura ko tōna āhua 150 nei mātou.

Kātahi rawa pea te kura i pēnei rawa ai te nui o te waewae tapu ki ngā kura nei engari ahakoa tērā puta ana tētahi wairua i whakamiharo ai mātou, i kōtore whererei anō ai hoki mātou.

Ahakoa te pōi mai o te tangata kore rawa nei i tata weto ngā umu tao roa a ngā uri o Tiakitai me ērā atu o ngā rangatira o tēnei o ō tātou rohe. Pangoro ana te whata roa a Manaia, ā, me te aha anō, tau pai ana te mauri o te tangata, rere ana hoki te wai o te puna kupu. E te iwi kāinga, i kaha nei koutou ki te whiu i tahua roa, e kore e mutu te mihi a te hunga whakaeke ki tā koutou whakaute mai.

E kore anō hoki e mutu taku mihi ki taku kāhui kaiwhakaako e riro nei mā rātou te kākano kua ruia e tāuhihi ki ōna wai e matomato ai te tipu kia pai ai te puāwai ā tōna wā. I a rātou te pīkaunga nui engari ahakoa tērā i ū, i mau, i mānawanawa, uaua ana tērā ka hīkaikai nā reira e tika ana kia puta he mihi ki a rātou āku ake nei, a Timoti nei. Ko ngā mōrehu kuia nei, ko Mate rāua ko Mīria, ko ētahi atu, arā, a Anita, a Ngāhintūrae, a Rāhera, a Te Haumihiata me ngā puehu koroua nei a Te Waihoroi rāua ko Te Wharehuia, koutou katoa ka mihi rā te ngākau.

Kāti, waiho noa ake i konei ēnei mihi ruarua nei mō te āhua ki te kura i tū ki Waimārama. Kua tau te puehu, kua kohi tēnā, tēnā i ōna anō mahara mō tāna i kite ai, i rongo ā-taringa, ā-ngākau ai, nā te mea kua nōho kē hoki ko te reo te take paihere i a rātou haere ake nei, ahakoa ā-hoa, ā-whaiāipo kē rānei, ā, ko te taura paihere nei ka mārō kē atu, ka mārō kē atu i roto i te wā he whakapono nōku e kore e whakaaetia e te hunga haere mai kia kaewa, kia kōrurururu te taura nei.

Waiho mā te wā tāku e whakapae nei e kitea ai, e kore rānei e kitea ai engari i roto i tēnei wā e mihi ana, e mihi an tēnā anō rā tātou katoa.

Te Kura ki Waahi

Nō ngā rā o te 7 - 11 o Poutū-te-rangi i tū ai ki te marae o Waahi te kura tuatahi, mō tēnei tau, mō ngā akonga pakeke o roto i ngā kura kaupapa Māori i runga anō i te reo tāwhiri o Te Wharekura o Rākaumanga. Ahakoa te tono mai a te kura o Te Rito o Ōtaki kia whakaaetia ā rātou nā akonga o tēnei taumata kia whai wāhi mai, i te mutunga iho, ko taua tokotoru anō rā i puta ake, arā, ko Hoani Waititi, ko Rūātoki me Rākaumanga, ā, hui katoa ngā akonga i reira ko tōna 60 nei.

I whakarōpūtia rātou e ō rātou anō kaiwhakaako engari i kitea i roto i te haerenga o te wā me titiro anō ngā whakarōpūtanga i te mea riro ana ētahi o ngā rōpū mā ētahi o taua rōpu ngā mahi e whakaupaua, e whakakōpeka me te aha takeo ana te rōpū tae atu hoki ki ngā kaiwhakaako. Kaua mā te tokoitī te tokomaha e whakapōrearea, e pāengaenga engari ia me kimi he ara e kore ai te kōioio e kōioio!

Ā wairua nei ko taua wairua tonu rā o tēnei whakatipuranga kāore he kōrero mō tērā atu i te whakamihi. I kakama ki ngā whakahau, i kakama ki ngā mahi, i kakama noa iho nei!

E kore e mutu ngā mihi ki te marae mō te wāhi ki a rātou i riro nei nā rātou a tahua roa i whiu kia pangoro ai te whataroa a Manaia ināhoki uaua ana tērā i tēnei taipakeketanga engari me tē rātou ka tika! Kei ngā ringa wera, kei ngā tūmau tēnā rawa atu rā koutou, i pai ai te haere o ngā mahi nā koutou o muri.